In de zaak 6/78,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Finanzgericht Hamburg, in het aldaar aanhangig geding tussen

VENNOOTSCHAP UNION FRANÇAISE DE CÉRÉALES, te Parijs,

en

HAUPTZOLLAMT HAMBURG-JONAS, te Hamburg,

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van artikel 5, lid 2, van verordening nr. 269/73 van de Commissie van 31 januari 1973 houdende uitvoeringsbepalingen van het stelsel van compenserende bedragen „toetreding" (PB L 30 van 1973, blz. 73),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: H. Kutscher, president, M. Sørensen en G. Bosco, kamerpresidenten, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe en A. Touffait, rechters,

advocaat-generaal: F. Capotorti
griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de feiten, het procesverloop en de krachtens artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — Feiten en procesverloop

1. De akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Ver-

dragen (PB L 73 van 1972, blz. 26) bepaalt in artikel 55, lid 1, dat tijdens de overgangsperiode „in het handelsverkeer van de nieuwe Lid-Staten onderling en met de Gemeenschap in haar oorspronkelijke samenstelling compenserende bedragen worden geheven door de invoerende staat of toegekend door de uitvoerende staat" ter compensatie van de verschillen in prijspeil tussen de Gemeenschap in haar oorspronkelijke samenstelling en de nieuwe Lid-Staten.

Verordening nr. 229/73 van de Raad van 31 januari 1973 houdende vaststelling van de algemene regels van het stelsel van de compenserende bedragen in de sector granen en vaststelling van deze bedragen voor bepaalde produkten (PB L 27 van 1973, blz. 25) en verordening nr. 269/73 van de Commissie van 31 januari 1973 houdende uitvoeringsbepalingen van het stelsel van compenserende bedragen „toetreding" (PB L 30 van 1973, blz. 73) gaven de algemene regels en de uitvoeringsbepalingen betreffende de compenserende bedragen „toetreding" voor granen. Verordening nr. 229/73 bepaalt in artikel 9, eerste alinea:

„De nadere regels voor de toekenning, de heffing en de terugvordering van de compenserende bedragen worden ... vastgesteld en wel zodanig dat met name eventuele verleggingen van het handelsverkeer en concurrentievervalsingen worden voorkomen".

Verordening nr. 269/73 bepaalt in artikel 5, lid 1:

„De betaling van het compenserende bedrag is afhankelijk van de overlegging van het bewijs dat het produkt waarvoor de douaneformaliteiten bij uitvoer zijn vervuld, het geografische grondgebied van de Lid-Staat waar deze formaliteiten zijn vervuld, heeft verlaten".

Lid 2 van dit artikel zegt dat, indien het compenserende bedrag wordt gecorrigeerd met de invloed van de douanerechten of hoger is dan de op de dag van uitvoer geldende uitvoerrestitutie, de betaling ervan bovendien „afhankelijk is van het bewijs van de vervulling van de formaliteiten bij invoer en van de oplegging van de rechten en heffingen van gelijke werking die in de Lid-Staat van bestemming verschuldigd zijn".

2. Omtrent de uitvoerrestituties bepaalt artikel 6, lid 1, van verordening nr. 192/75 van de Commissie van 17 januari 1975 houdende uitvoeringsbepalingen inzake de restituties bij uitvoer voor landbouwprodukten (PB L 25 van 1975, blz. 1):

„Voor betaling van de restitutie geldt niet alleen de voorwaarde dat het produkt het geografisch grondgebied van de Gemeenschap heeft verlaten, maar ook dat het produkt, tenzij het onderweg als gevolg van overmacht verloren is gegaan, is ingevoerd in een derde land en eventueel in een bepaald derde land ...".

Artikel 11, lid 1, van verordening nr. 192/75 bepaalt:

„Voor naar bestemming gedifferentieerde restituties geldt, behoudens het bepaalde in lid 2, als voorwaarde voor de betaling van de restitutie voor uitvoer naar derde landen dat het produkt is ingevoerd in het derde land of een van de derde landen waarvoor de restitutie is voorzien".

3. In 1975 exporteerde de Union Française de Céréales (hierna te noemen UFC), verzoekster in het hoofdgeding, tarwe uit Duitsland naar het Verenigd Koninkrijk. Het schip waarmee de tarwe werd vervoerd, ging ten onder in de Noordzee. Vervolgens vroeg UFC bij verweerster in het hoofdgeding om betaling van de compenserende bedragen „toetreding" overeenkomstig de tevoren vastgestelde hoogte. Deze weigerde dit, omdat UFC niet het volgens artikel 5, lid 2, van verordening nr. 269/73 vereiste bewijs van invoer in het Verenigd Koninkrijk had geleverd. Tegen deze weigering stelde UFC beroep in bij het Finanzgericht Hamburg.

4. Bij beschikking van 14 december 1977 besloot het Finanzgericht de procedure te schorsen en overeenkomstig artikel 177 EEG-Verdrag de volgende vragen aan het Hof voor te leggen:

„1. Moet artikel 5, lid 2, van verordening (EEG) nr. 269/73 van de Commissie van 31 januari 1973 naar analogie van artikel 6, lid 1, van verordening (EEG) nr. 192/75 van de Commissie van 17 januari 1975 aldus worden uitgelegd, dat een compenserend bedrag ook wordt toegekend, wanneer het produkt waarvoor de douaneformaliteiten bij uitvoer zijn vervuld, na het verlaten van het geografische grondgebied van de Lid-Staat, waar deze formaliteiten zijn vervuld, onderweg als gevolg van overmacht verloren is gegaan?

2. Zo ja: moet het toe te kennen compenserend bedrag dan gelijk zijn:

a) aan het compenserend bedrag, dat voor het land van bestemming is vastgesteld, of

b) aan het laagste compenserend bedrag, of

c) aan de laagste restitutie?"

Blijkens de verwijzingsbeschikking zou het Finanzgericht hier naar analogie tewerk willen gaan.

Wat de berekening van de compenserende bedragen „toetreding" betreft, meent het Finanzgericht dat, hoe de bepalingen over de uitvoerrestituties ook worden uitgelegd, een identieke oplossing moet worden gevolgd. Ook denkbaar is, volgens het Finanzgericht, dat, in de zin van een gelijke behandeling, degene die recht heeft op het compenserend bedrag, wanneer het laagste restitutiebedrag hoger is dan het laagste compenserend bedrag, ten minste dit bedrag krijgt, en ook niet meer krijgt dan degene die recht heeft op restitutie, wanneer het laagste restitutiebedrag lager is dan het laagste compenserende bedrag.

5. De verwijzingsbeschikking is op 11 januari 1978 ingeschreven ter griffie van het Hof.

Krachtens artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door UFC en door de Commissie van de Europese Gemeenschappen.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Middelen en argumenten van partijen

1. a) Volgens *UFC* dient de eerste prejudiciële vraag bevestigend te worden beantwoord.

De analogische toepassing van een bepaling op een ander, niet gelijkelijk geregeld geval is geboden, indien duidelijk is dat de wetgever heeft vergeten het tweede geval te regelen zoals hij bij het eerste heeft gedaan, of indien het verschil in behandeling neerkomt op een schending van het gelijkheidsbeginsel.

Bij vergelijking van de figuur van de uitvoerrestituties met die van de compenserende bedragen „toetreding" blijkt dat zij beide een zelfde betekenis en bedoeling hebben: uitvoerrestituties worden verleend ter compensatie van het verschil tussen de lagere wereldmarktprijzen en de hogere prijzen binnen de gemeenschappelijke markt (artikel 16 van verordening nr. 2727/75, PB L 281 van 1975, blz. 1 en eerste overweging bij verordening nr. 2746/75, PB L 281 van 1975, blz. 78) en de compenserende bedragen „toetreding" worden verleend om onder meer de verschillen tussen de lagere prijzen in de nieuwe Lid-Staten en de hogere prijzen in de oorspronkelijke Gemeenschap te compenseren (artikel 55 Toetredingsakte; de overwegingen bij verordening nr. 2727/75, PB L 281 van 1975, blz. 104 voor de sector granen).

UFC zet vervolgens uiteen dat pas in verordening nr. 269/73, in artikel 5, voor het eerst sprake was van de bewijslevering dat de goederen het land van bestemming hebben bereikt; deze regeling is twee jaar later in verordening nr. 192/75 overgenomen voor exporten naar derde landen, waarbij zij werd voorzien van een uitzondering voor het geval van overmacht. Deze regeling heeft in beide gevallen hetzelfde oogmerk, namelijk het voorkomen van misbruik (4e overweging bij verordening nr. 269/73 en 6e overweging bij verordening nr. 192/75). Gezien de overeenkomstige doelstelling dezer bepalingen enerzijds en het verschil in de vaststellingsdata anderzijds, ligt de conclusie voor de hand dat de Commissie heeft nagelaten in de oudere verordening een soortgelijke overmachtbepaling als die in artikel 6 van verordening nr. 192/75 op te nemen.

Bij de beantwoording van de eerste prejudiciële vraag dient eveneens in aanmerking te worden genomen dat het begrip „overmacht" deel uitmaakt van de algemene beginselen van het gemeenschapsrecht. UFC wijst er in dit verband op dat tal van gemeenschapsbepalingen een uitzondering voor het geval van overmacht maken ter bescherming van de betrokkene tegen de gevolgen van niet-nakoming van een op hem rustende verplichting buiten zijn schuld. Ook al heeft het Hof niet uitdrukkelijk gezegd dat het begrip „overmacht" deel uitmaakt van de algemene rechtsbeginselen, toch kan uit het feit dat het in zijn arrest van 30 november 1972 in de zaak 32/72 (Wasaknäcke, Jurispr. 1972, blz. 1189) de schuldvraag bij een termijnoverschrijding heeft bezien, worden afgeleid dat het de exceptie van overmacht heeft onderzocht. Daar het in die zaak betrokken artikel 3 van verordening nr. 602/68 (PB L 114 van 1968, blz. 13) het geval van overmacht niet uitdrukkelijk uitzonderde, moet worden aangenomen dat het Hof dit begrip tot de algemene rechtsbeginselen rekent.

1. b) Bij de tweede prejudiciële vraag merkt UFC allereerst op dat het betrokken produkt mede op grond van het compenserend bedrag is verkocht tegen een prijs die was afgestemd op het prijspeil op de Britse markt (£ 74,25 minus ½ % per 1 016 kg cif Leith). De verzekeringsmaatschappij waarbij zij de zending had verzekerd ten behoeve van de Britse afnemer, had aan deze laatste de cif-prijs plus 2 % winstberekening uitgekeerd.

Het laagste compenserende bedrag „toetreding" was toentertijd een zesde van het compenserend bedrag „toetreding" dat gold in het Vereinigd Koninkrijk (verordening nr. 3096/75, PB L 309 van 1975). Bij de uitvoerrestituties was het laagste bedrag 0 (verordening nr. 3301/75, PB L 327 van 1975) ten einde exporten naar bepaalde derde landen tegen te gaan.

Onder deze omstandigheden is het slechts gerechtvaardigd een zelfde compenserend bedrag toe te kennen als was vastgesteld voor het land van de waar, te weten Groot-Brittannië.

De stelling dat bij exporten naar derde landen en bij verlorengaan van de waar door overmacht alleen de laagste restitutie kan worden toegekend (Rohr-Cordts, EWV Abschöpfungen und Erstattungen, Anmerkung II 2.5 der Vorbemerkungen/Erstattungs-Verordnungen, blz. 34), is ongegrond. Zij wordt ten onrechte gebaseerd op artikel 11 van verordening nr. 192/75. Aangezien lid 1 van dit artikel verwijst naar lid 2 waar wordt bepaald dat de regeling van de laagste restitutie voor derde landen geldt onverminderd de toepassing van artikel 6, welk artikel voorziet in het geval van overmacht, kan deze regeling niet gelden als de waar tijdens het vervoer verloren gaat door overmacht.

In de opvatting van Rohr-Cordts wordt over het hoofd gezien dat het bewijs van de invoer in een derde land, als voorwaarde voor de betaling van de hogere restitutie, alleen is voorgeschreven om misbruik te voorkomen.

In een geval als het onderhavige zou het ter afwending van een ongerechtvaardigde vordering van de hogere restitutie dan ook voldoende zijn door verkoopdocumenten, laadbrieven of anderszins het bewijs te verlangen van de verscheping van de waar naar het land van bestemming waar de restitutie hoger is.

Waar het hier gaat om de betaling van een compenserend bedrag „toetreding" voor een verloren gegane waar, kan de conclusie uit de voorgaande overwegingen niet anders luiden. Het zou ongerechtvaardigd en onredelijk zijn om voor de betrokken waar slechts het laagste compenserende bedrag „toetreding" (vastgesteld voor exporten naar Ierland) toe te kennen of zelfs geen enkel compenserend bedrag toe te kennen op grond dat het toeval toen wilde dat voor exporten van tarwe naar de meeste derde landen in het geheel geen restitutie werd verleend. Dat voor exporten naar derde landen in beginsel een nulrestitutie gold, mag reeds daarom geen rol spelen, omdat deze regeling ten doel had exporten naar derde landen tegen te gaan, terwijl de toekenning van het bedrag juist ten doel had het handelsverkeer te bevorderen.

Dezelfde overweging, namelijk dat het handelsverkeer tussen de zes oude Lid-Staten en Groot-Brittannië moest worden mogelijk gemaakt en bevorderd, staat in de weg aan de toepassing van het laagste restitutiebedrag (dat voor Ierland).

Elke andere dan de door UFC voorgestelde oplossing of de niet-toekenning van het compenserend bedrag „toetreding" bij verlorengaan van de waar door toeval zou de betrokkenen dwingen de waar tijdens het vervoer te verzekeren voor de hogere prijs in de staat van uitvoer en tegen een dienovereenkomstig hogere premie, die dan zou neerkomen op een heffing van gelijke werking als een douanerecht.

Ten slotte zou de betaling van een lager bedrag dan het compenserend bedrag „toetreding" dat geldt voor het land van bestemming, zijn te beschouwen als een schending van artikel 39, lid 1, sub a-c, EEG-Verdrag. Immers, bij betaling van een lager compenserend bedrag „toetreding" of een lagere restitutie zal elke verkoper al dadelijk een hogere prijs moeten berekenen en met zijn produkt derhalve niet meer kunnen concurreren.

2. De *Commissie* wijst erop dat in artikel 5 van verordening nr. 269/73 alleen maar is aangegeven hoe verzoekster in het hoofdgeding een haar wettelijk toegekend recht van geval tot geval moet staven. Of in casu een recht kan worden toegekend, is slechts uit te maken door een analyse van de tekst, de opzet en het doel van alle bepalingen inzake de compenserende bedragen „toetreding". In bevestigend geval moet worden nagegaan of en op welke wijze een uitzondering kan worden gemaakt op de bewijsvoorschriften van artikel 5, lid 2, van verordening nr. 269/73.

De Commissie herinnert eraan dat de compenserende bedragen „toetreding" „ertoe dienen goederenverkeer onder bevredigende voorwaarden mogelijk te maken tussen twee Lid-Staten met verschillend prijspeil" (9e overweging bij verordening nr. 229/73). Er was dus geen enkele reden deze bedragen toe te kennen of te heffen voor tarwe die nimmer de markt van een andere Lid-Staat dan die waarvan zij afkomstig was, had bereikt. Deze bedoeling blijkt ook uit de tekst en de opzet van de bepalingen inzake de compenserende bedragen „toetreding". Daarin wordt de uitvoer en invoer immers noodzakelijkerwijs als één ondeelbaar proces behandeld. Voor haar opvatting verwijst de Commissie onder meer naar artikel 55, leden 2 en 3, van de Toetredingsakte, de artikelen 3 en 8, leden 1-4, van verordening nr. 269/73, artikel 4 van verordening nr. 181/73 (PB L 25 van 1973, blz. 9) en de artikelen 2 en 5 van verordening nr. 3280/73 (PB L 337 van 1973, blz. 11).

Aldus gezien, was het niet vanwege een juridische lacune dat in casu geen recht op compenserende bedragen kon worden toegekend, maar veeleer vanwege het karakter en het doel van die bedragen. Onder deze omstandigheden kan zelfs een enge interpretatie van de bewijsregeling van artikel 5, lid 2, van verordening nr. 269/73 voor UFC niets opleveren.

De Commissie gaat vervolgens na of UFC op andere gronden dan deze bepalingen geen recht heeft op de door haar verlangde compenserende bedragen „toetreding".

Zij merkt ten deze op dat zij met haar verordening nr. 269/73 niet in strijd heeft gehandeld met artikel 55, lid 6, van de Toetredingsakte, noch met artikel 9, lid 1, van verordening nr. 229/73, volgens welke bepalingen de regels voor de toekenning van de compenserende bedragen zodanig moesten worden vastgesteld dat elke concurrentievervalsing zou worden voorkomen. Immers, de concurrentie op de markt van de Lid-Staat van bestemming werd voor UFC niet vervalst door het feit dat haar een recht op compenserende bedragen werd ontzegd voor tarwe die geen voorwerp van concurrentie heeft uitgemaakt. De Commissie is niet aansprakelijk voor verliezen van de onderneming door het verlorengaan van de waar. Daar in eenzelfde geval de Commissie ook geen compenserende bedragen „toetreding" aan concurrenten van UFC zou hebben betaald, is jegens haar niet gediscrimineerd.

Wat de overmacht betreft, hebben de compenserende bedragen „toetreding", aldus de Commissie, niet ten doel verzoekster in het hoofdgeding te verzekeren tegen het risico dat haar produkt tijdens het vervoer door zuiver toeval vergaat — waartoe de Commissie geen aanleiding heeft gegeven en dat zij ook niet heeft kunnen voorkomen —. Dergelijke verliezen behoren tot de normale handelsrisico's die de onderneming zelf heeft te dragen. Dit volgt ook uit het arrest van het Hof van 14 februari 1978 in de zaak 68/77, IFG/Commissie.

Volgens de Commissie kan een recht op compenserende bedragen „toetreding" evenmin worden toegekend naar analogie met het recht op uitvoerrestituties. Het gaat hier om autonome instrumenten die in rechtsbasis, doelstelling en toepassingsgebied verschillen. Indien men in dergelijke gevallen naar analogie tewerk zou moeten gaan, zou de economische beleidsvrijheid van de wetgever onaanvaardbaar worden beknot. Het Hof heeft bedoelde vrijheid laatstelijk bevestigd in zijn beide arresten van 19 oktober 1977 in respectievelijk de gevoegde zaken 117/76 en 16/77, Ruckdeschel en anderen en Diamalt, en de gevoegde zaken 124/76 en 20/77, Pont-à-Mousson en anderen en Providence Agricole de la Champagne (Jurispr. 1977, blz. 1753 en 1795). Uit deze arresten volgt dat zelfs wanneer in de onderhavige omstandigheden een uitvoerrestitutie zou moeten worden betaald, de Gemeenschap daarmede niet verplicht is aan verzoekster in het hoofdgeding compenserende bedragen „toetreding" uit te keren.

Voorts blijkt bij een grondige analyse van het recht op restituties dat het in casu eveneens onmogelijk is een recht op compenserende bedragen „toetreding" te baseren op een analogische toepassing van artikel 6 van verordening nr. 192/75.

Immers, de compenserende bedragen „toetreding" zijn bedoeld om de door het gemeenschappelijk prijsbeleid veroorzaakte belemmeringen voor de binnenkomst van produkten uit de staat van vertrek in de staat van bestemming weg te nemen en kunnen dus alleen worden vergeleken met de per land van bestemming gedifferentieerde uitvoerrestituties, dat wil zeggen de bedragen die vooral dienen om de prijs van de gemeenschapsprodukten in het land van bestemming terug te brengen op het prijspeil in dat

land, en niet met die welke dienen om de producenten ertoe aan te sporen de gemeenschapsmarkt te ontlasten van overschotten waarvoor geen koper te vinden is. Evenals de betaling van deze gedifferentieerde restitutie is de toekenning van een compenserend bedrag „toetreding" slechts gerechtvaardigd in de gevallen waarin de betrokken waar daadwerkelijk in het land van bestemming is binnengekomen en op de markt gebracht.

Voor zover het al mogelijk zou zijn de restitutieregels per analogiam uit te breiden tot het gebied van de compenserende bedragen „toetreding", dan nog kan in de onderhavige zaak niet artikel 6 doch alleen artikel 11, lid 1, van verordening nr. 192/75 worden ingeroepen. Nochtans biedt deze laatste bepaling geen steun aan een recht op compensatie voor goederen die verloren gaan alvorens het land van bestemming te hebben bereikt. Hieruit volgt alleen wat reeds in de verordeningen nrs. 229/73 en 269/73 wordt gezegd: een recht op toekenning van compenserende bedragen onstaat eerst wanneer de betrokken produkten in de Lid-Staat van bestemming zijn binnengekomen en op de markt gebracht. Het verlangde bedrag kan dus eerst na de bewijslevering van deze import worden betaald.

III — Mondelinge behandeling

1. Ter terechtzitting van 30 mei 1978 zijn UFC, ten deze vertegenwoordigd door haar advocaten B. Festge en F. Modest, en de Commissie, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Kalbe, als gemachtigde, in hun mondelinge opmerkingen gehoord.

2. UFC antwoordde op een vraag van het Hof dat het mogelijk is zich te verzekeren tegen derving van monetaire compenserende bedragen. De exporteurs plegen dit echter niet te doen, daar zij de premiekosten dan in hun verkoopprijzen zouden moeten doorberekenen, waardoor hun produkten niet meer zouden kunnen concurreren met produkten uit derde landen; hun winstmarges zijn te gering om de premie voor eigen rekening te nemen.

UFC beklemtoonde voorts nog dat de compenserende bedragen „toetreding" hetzelfde doel hebben als de uitvoerrestituties, namelijk om de gemeenschapsprodukten te kunnen laten concurreren met produkten uit derde landen.

3. De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 21 juni 1978 conclusie genomen.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Finanzgericht Hamburg bij beschikking van 14 december 1977, ingekomen ten Hove op 11 januari 1978, krachtens artikel 177 EEG-Verdrag twee vragen heeft gesteld inzake de uitlegging van artikel 5, lid 2, van verordening nr. 269/73 van de Commissie van 31 januari 1973 houdende uitvoeringsbepalingen van het stelsel van compenserende bedragen „toetreding" (PB L 30 van 1973, blz. 73);

2 dat deze vragen zijn gerezen in een geding tussen enerzijds een onderneming die uit de Bondsrepubliek Duitsland een partij tarwe had uitgevoerd, die door schipbreuk in de Noordzee niet is aangekomen op haar bestemming in het Verenigd Koninkrijk, en anderzijds de Duitse douaneautoriteiten;

dat deze autoriteiten hebben geweigerd aan de exportfirma de door haar verlangde compenserende bedragen „toetreding" toe te kennen, op grond dat zij niet het in artikel 5, lid 2, van verordening nr. 269/73 voorgeschreven bewijs van de vervulling van de formaliteiten bij invoer in de Lid-Staat van bestemming had weten te leveren;

dat, waar deze verordening in het kader van het stelsel van de compenserende bedragen „toetreding" geen regeling voor het geval van overmacht bevat, de vragen van het Finanzgericht betrekking hebben op de mogelijkheid en eventueel de wijze van toepassing per analogiam van artikel 6, lid 1, van verordening nr. 192/75 van de Commissie van 17 januari 1975 houdende uitvoeringsbepalingen inzake de restituties bij uitvoer voor landbouwprodukten (PB L 25 van 1975, blz. 1), welke bepaling de betrokkene die zodanige restitutie verlangt, vrijstelt van het bewijs van de invoer in het derde land, indien het produkt onderweg als gevolg van overmacht verloren is gegaan;

3 Overwegende dat hoofdstuk 1, titel II, Vierde Deel van de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de drie nieuwe Lid-Staten (PB L 73 van 1972, blz. 25) de aanpassing regelde van de prijzen van de landbouwprodukten in de nieuwe Lid-Staten aan de in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid vastgestelde prijzen;

dat ter compensatie van de verschillen in prijspeil, die gedurende een uiterlijk eind 1977 aflopende overgangsperiode nog konden blijven bestaan, artikel 55 van de Toetredingsakte voorzag in de heffing of toekenning van compenserende bedragen gelijk aan het verschil tussen de prijzen, vastgesteld voor de betrokken nieuwe Lid-Staat, en de gemeenschappelijke prijzen;

dat deze tijdelijke regeling was bedoeld om voor de nieuwe Lid-Staten de overgang van hun vroegere positie van derde landen in het gemeenschapsstelsel van uitvoerrestituties naar hun nieuwe positie van Lid-Staten te vergemakkelijken;

dat de regeling inzonderheid beoogde de naleving van het beginsel van de gemeenschapspreferentie in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap in haar oorspronkelijke samenstelling en de nieuwe Lid-Staten reeds vóór hun volledige integratie in de gemeenschappelijke ordening der landbouwprodukten te verzekeren;

4 Overwegende dat vaststaat dat een exporteur die zich in omstandigheden als in casu, na het verlorengaan van de waar onderweg als gevolg van overmacht, de toekenning van compenserende bedragen „toetreding" ziet ontzegd, een reëel verlies lijdt, daar de overeenkomstig de cif-clausule ten behoeve van de koper gesloten verzekering slechts de waarde van het goed naar de prijzen in het land van invoer en niet naar de hogere gemeenschappelijke prijzen in het land van uitvoer dekt;

dat, zo de exporteur dit verlies zelf zou moeten dragen of zich tegen dit risico moeten verzekeren, hij in een nadelige concurrentiepositie ten opzichte van verkopers uit derde landen zou komen te verkeren;

dat zulks onverenigbaar zou zijn met het beginsel van de gemeenschapspreferentie dat de Toetredingsakte heeft willen doen prevaleren;

dat derhalve verordening nr. 269/73, door niet te voorzien in de toekenning van compenserende bedragen „toetreding" ingeval van overmacht, een leemte bevat welke moet worden opgevuld door een analogische toepassing van artikel 6, lid 1, van verordening nr. 192/75;

dat zodanige analogische toepassing overigens ook gerechtvaardigd is wegens de talrijke parallellen die bestaan tussen de uitvoeringsbepalingen voor de uitvoerrestituties enerzijds en de compenserende bedragen „toetreding" anderzijds;

5 Overwegende omtrent de hoogte van de in bedoeld geval toe te kennen compenserende bedragen „toetreding", dat uit het doel van de regeling, te weten inzonderheid het verwezenlijken van de gemeenschapspreferentie, volgt dat de exporteur dezelfde bedragen moet kunnen verlangen als die welke hem verschuldigd zouden zijn geweest, indien de waar op haar bestemming was aangekomen en de douaneformaliteiten bij invoer waren vervuld;

6 dat derhalve op de gestelde vragen moet worden geantwoord dat artikel 5, lid 2, van verordening nr. 269/73 aldus moet worden uitgelegd dat ingeval de uit een oude Lid-Staat naar een nieuwe Lid-Staat uitgevoerde waar onderweg als gevolg van overmacht verloren is gegaan, de exporteur recht heeft op dezelfde compenserende bedragen als die welke hem verschuldigd zouden zijn geweest, indien de waar op haar bestemming was aangekomen en de douaneformaliteiten bij invoer aldaar waren vervuld;

Ten aanzien van de kosten

7 Overwegende dat de kosten, door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen;

dat de procedure ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding als een aldaar gerezen incident is te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door het Finanzgericht Hamburg bij beschikking van 14 december 1977 gestelde vragen, verklaart voor recht:

Artikel 5, lid 2, van verordening nr. 269/73 van de Commissie van 31 januari 1973 moet aldus worden uitgelegd dat ingeval de uit een oude Lid-Staat naar een nieuwe Lid-Staat uitgevoerde waar onderweg als gevolg van overmacht verloren is gegaan, de exporteur recht heeft op dezelfde compenserende bedragen als die welke hem verschuldigd zouden zijn geweest, indien de waar op haar bestemming was aangekomen en de douaneformaliteiten bij invoer aldaar waren vervuld.

Kutscher Sørensen Bosco Donner Mertens de Wilmars

Pescatore Mackenzie Stuart O'Keeffe Touffait

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op elf juli negentienhonderdachtenzeventig.

De griffier

A. Van Houtte

De president

H. Kutscher